

תכנית לימודים תשפ"ו

2025-2026

נושא שנתי מחלקתי:

בשנה"ל הבאה - נעסוק בקשר בין **צלום - ומחקר : צילום כמחקר / מחקר כצלום** - כנושא שנתי, רחב ופתוח. תחת הנושא - נעמיק בקשרים בין צילום למחקר. קשרים שנוגעים בליבה של הפרקטיקה הצילומית: בין תיעוד לחקירה, בין תצפית לפרשנות, בין ידע חזותי לידע תרבותי, חברתי ופוליטי - וכהמשך לתמות המרכזיות של צילום מתאר עולם וצלום בורא עולם.

צלום יכול להיווצר מתוך תהליך מחקרי – כזה שכולל איסוף, תיעוד, ניתוח, תיווך וארגון של ידע, וצלום גם יכול להיות כלי ליצירת מחקר חזותי שבאמצעותו ניתן לחשוב, לנסח שאלות, להנכיח נרטיבים חלופיים, לחשוף או להראות את השוליים, מבנים נסתרים, ולחולל הבנה חדשה של מציאות. באמצעות הנושא השנתי - נתייחס למצלמה ולצלום – במטרה להבין איך אלו פוגשים את שדה המחקר החזותי, התרבותי, החברתי והאישי. דרך הנושא – ובאמצעותו - נחדד את אופני העשייה, החשיבה – והמתודולוגיות הנלמדות במחלקה אצל הסטודנטים. במסגרת זו - אפשר יהיה לחשוב על אופני עבודה / פרקטיקות של צילום מבוסס-מחקר - ומחקר מבוסס צילום. דרך גופי עבודה (מוכרים וחדשים) נסקור גופי ידע מצולמים, דרכם נעסוק בשאלות של אסתטיקה, אתיקה, נקודת מבט, מתודולוגיה, נרטיב - ועוד.

הנושא השנתי יהווה מסגרת רעיונית פתוחה שתשולב בלימודים המעשיים והתיאורטיים כאחד – מתוך כוונה להרחיב את הפרקטיקה הצילומית, לעודד רפלקציה ביקורתית, ולאפשר חיבורים חדשים בין עשייה לבין הבנה. במהלך השנה ניצור יחד תשתית לשפה חדשה במחלקה – שפה שבה צילום הוא לא רק מדיום לביטוי אישי או חזותי, אלא גם אמצעי ליצירת ידע, שיח ופעולה בעולם וכהמשך לזיקות בין צילום לזכויות אדם.

צוות המחלקה לצילום :

ראש המחלקה: דוד עדיקא / adika.david@bazalel.ac.il
רכזת אדמיניסטרטיבית: גליה ארוטשט / galia@bezalel.ac.il
אחראי סדנאות: מוטי עובדיה / moti@bezalel.ac.il / workshop3@bezalel.ac.il
מקסים חריטונוב

רשימת מרצים / המחלקה לצילום תשפ"ה (2024-2025)

1. רננה אלדור renana.aldor@gmail.com
2. יעל אפרתי yaelefrati@gmail.com
3. ד"ר בולגרו אוריית oritbulgaru@gmail.com
4. שרון בלבן sharonbalaban@gmail.com
5. דרור דאום dror-da@zahav.net.il
6. קרן זלץ keren.zaltz81@gmail.com
7. פרופ' שרון יערי sharonyaari45@gmail.com
8. רונה יפמן yellowbeetle.1@gmail.com
9. נבט יצחק nevety@gmail.com
10. אמיר יציב ayatziv@gmail.com
11. יעקב ישראל israel.yaakov@gmail.com
12. אורה לב oralev.studio@gmail.com
13. דניאל מאיר daniel.meir@gmail.com
14. רמי מימון ramimaymon@gmail.com
15. גוסטבו סגורסקי gustavosagorsky@gmail.com
16. הדס סט satthadas@gmail.com
17. דוד עדיקא adika.david@bazalel.ac.il
18. מעין שלף maayansheleff@gmail.com ??
19. סשה פליט sashaflit@gmail.com
20. נועה צדקה sadka.noa.67@gmail.com
21. תומר קאפ keptom@gmail.com
22. אילנית קונופני konopny@gmail.com
23. ראובן קופרמן ruvenkup@gmail.com
24. פרופ' מיקי קרצמן kratsman@gmail.com
25. איתן שוקר eytan@shouker.co.il

גלריית המחלקה לצילום (תשפ"ו) :

דוד עדיקא ואילנית קונופני

הצילום, כמדיום מתבונן, קשור בקשר בלתי אמצעי למציאות ומאפשר לייחס לו ערך של אמת (גם אם חלקית או מעוותת). כלומר התצלום נתפס כדימוי המייצג מציאות אובייקטיבית, חיצונית לו.

הצילום, מאז המצאתו, משמש כמכשיר תיעוד וכלי לחקר המציאות. אולם מעבר לתפקידו הדוקומנטרי הבסיסי, הצילום מהווה מערכת מורכבת של יצירת ידע, פרשנות תרבותית ומחקר חזותי. בשנת הלימודים תשפ"ו נחקר את הזיקה העמוקה בין צילום למחקר - זיקה המתבטאת בשני כיווני זרימה הדדיים: הצילום ככלי מחקר והמחקר כבסיס ליצירה צילומית.

הצילום אינו רק רגע קפוא בזמן, אלא מכשיר אפיסטמולוגי המאפשר לנו לחקור, לנתח ולהבין תופעות מורכבות. פעולת הצילום – היא פעולת מחקר בבסיסה (או ביסודה) באמצעות הצילום נבחרת זווית מבט, נקבעת מסגרת (פריים), נוצרת פרשנות אסתטית למושא הצילום – תוך שנוצרת משמעות. כל צילום, הוא למעשה טענה חזותית על המציאות הדורשת בחינה ביקורתית.

במחלקה לצילום בבצלאל – מבררים. הסטודנטים. את גבולות הצילום "מעבר לפני השטח" אותם הוא מתאר: התצלום כאובייקט – והצילום כמדיום - שנושאים עקבות אנושיים בתרבות המודרנית. באמצעות פרויקטים אישיים בוחנים. הסטודנטים. את המחלקה לצילום – סוגיות הנוגעות בזהות אישית, בנארטיבים קולקטיביים – ובזיקה לזכויות אדם.

במהלך הלימודים בבצלאל – יוצרים הסטודנטים סדרות של תצלומים ועבודות וידאו כנושאי משמעות חיצונית, כעקבה לשיח אנושי תרבותי (בזיקה לזכויות אדם) מתמודדים – ומתנסים בשיח ביקורתי, עכשווי ואמנותי, באמצעות הצילום שנמצא בתנועה מתמדת: הן ברמה הטכנולוגית, והן ברמה הרעיונית.

המחלקה לצילום בבצלאל - הינה המחלקה הגדולה והמובילה בתחום הצילום (ונגזרותיו) בישראל. המחלקה ובוגריה עיצבו ומעצבים/ות את שדה הצילום המקומי. בין בוגרי/ות המחלקה נמנים מיטב הצלמים/ות העכשוויים הפועלים/ות בתחומי הצילום, הוידאו, המדיה החדשה והדימוי הנע בעולם.

תכנית הלימודים משלבת בין לימודים טכנולוגיים של פרקטיקות חזותיות מגוונות (מבוססות עדשה, מקום, חלל וזמן) לבין לימודים עיוניים המתמקדים במחקר היסטורי והגותי בתחום הצילום והדימוי הנע. במהלך לימודיהם מתמקצעים הסטודנטים/ות בשדה הצילום על גווניו השונים - ומפתחים חשיבה ביקורתית ויכולת התבוננות אנליטית.

בעשור האחרון אנו עדים להתפתחות טכנולוגית ולפריחה גלובלית יוצאת דופן בממדיה בתחום הצילום והמולטימדיה. תכנית הלימודים העדכנית - והעשירה מספקת תשתית טכנית ומקצועית בתחום הצילום, הוידאו, הסאונד, הדימוי הנע וההדמיה הממוחשבת (CGI / VR) - כמו גם תשתית עיונית ורעיונית המהווה בסיס ליישומים מקצועיים - בתחומי המולטימדיה השונים - לאחר סיום הלימודים.

המצלמה – באשר היא - הפכה לשחקן מרכזי בזירה התרבותית, המחקרית, המדעית, הפוליטית והחברתית. לימודי צילום במחלקה בבצלאל - מאפשרים מנעד רחב של כיווני פעולה, ותנופת מחשבה ויצירה. המחלקה לצילום בבצלאל נטועה בתוך האקדמיה לאמנות ועיצוב, בין המחלקות לארכיטקטורה, תקש"ח, עיצוב תעשייתי, עיצוב קרמי, אמנות, אופנה ועוד – ובכך יתרונה הגדול והמשמעותי. הצילום – כמדיום בפני עצמו – יודע לתווך בין המדיומים ולשוחח עם

תחומים רבים ושונים – ובכך מאפשר לסטודנטים/ות בבצלאל להתמודד עם שאלות אישיות ואתגרים אמנותיים – לצד שאלות שקשורות ביצירה של דימוי חזותי באשר הוא, כזה שמתאר את המציאות, בורא אותה, או כזה שמתחבר לתעשיות שונות כמו אדריכלות, אופנה, עיצוב, מחקר, מדע – ועוד.

המחלקה לצילום מעמידה לרשות הסטודנטים/ות מערך גדול של ציוד ותנאים להפקת עבודות הכוללים מצלמות דיגיטליות ואנאלוגיות בפורמטים שונים, מצלמות וידיאו באיכות HD, אמצעי תאורה ופלאשים, חוות מחשבים ייעודית רחבת ידיים, עשרות מדפסות, כיתות סטודיו מאובזרות ומעבדת חדר חושך מקצועית.

במסגרת הלימודים לתואר ראשון – מתקיימת במסגרת המחלקה לצילום – תכנית חילופי סטודנטים/ות בחו"ל. כחלק מיחסים ושיתוף-פעולה עם למעלה ממאה וחמישים אוניברסיטאות ברחבי העולם. כמו כן מתקיימים סמינרים לצילום במהלך חופשת הקיץ, הנערכים בארה"ב, ביפן – לרבות סמינרים מקוונים בשת"פ עם מחלקות מובילות לצילום בעולם כדוגמת SAIC (שיקאגו) – ועוד.

בתום לימודיהם – בוגרי/ות המחלקה לצילום בבצלאל – יכולים/ות למצוא את עצמם/ן משתלבים/ות בזירת האמנות או בתעשיית הצילום המרכזית באשר היא. כמו גם בפריפריות שהצילום כתחום וכמדיום מאפשר: פוטותרפיה, הוראה, טכנולוגיה, מחקר – וכדומה.

סגל ההוראה כולל את מיטב היוצרים/ות בצילום, חוקרי/ות אמנות ואוצרי/ות הצילום בישראל, לצד מרצים/ות אורחים מזירות צילום מרכזיות מהארץ ומחו"ל. למחלקה – קשר עם מוסדות בינלאומיים - כדוגמת אוניברסיטת קולומביה בניו יורק, קופר יוניון בניו יורק, המכון לצילום ולאמנות בשיקאגו, בפילדלפיה- ועוד.

דוד עדיקא, ראש המחלקה לצילום

תוכנית לימודים המחלקה לצילום בצלאל / תשפ"ה

הלימודים לתואר B.F.A (בוגר באמנות) במחלקה לצילום בבצלאל נמשכים ארבע שנים. תוכנית הלימודים העשירה מספקת תשתית טכנית ומקצועית בתחום הצילום, הוידאו, הסאונד, הדימוי הנע וההדמיה הממוחשבת (CGI / VR) כמו גם תשתית עיונית ורעיונית המהווה בסיס ליישומים בתחומי המולטימדיה השונים לאחר סיום הלימודים.

תכנית הלימודים במחלקה מבקשת להכיר במגוון האנושי המאפיין את המחלקה על הייצוגים השונים והקולות השונים המושמעים בה. הכרה במגוון המדיומלי, התרבותי, הכרה בריבוי צורות הביטוי של הצילום, תוך עידוד תרבות שיח אודות צילום ובעזרתו – בשדות השונים שמקיימים זיקה חזקה לצילום, כמו גם בצילום בפני עצמו. הפיתוח האקדמי המחלקתי יתמוך בקידום ההשפעה של המחלקה לצילום על השיח באקדמיה (עם – ובתוך מחלקות אחרות – ומחוצה לה).

סגל ההוראה כולל את מיטב הצלמים/ות, חוקרי/ות אמנות ואוצרי/ות הצילום בישראל, לצד מרצים/ות אורחים/ות ממוסדות בינלאומיים. המחלקה מעמידה לרשות הסטודנטים מערך גדול של ציוד ותנאים להפקת עבודות הכוללים

מצלמות דיגיטליות ואנאלוגיות בפורמטים שונים, מצלמות וידאו, אמצעי תאורה ופלאשים, חוות מחשבים רחבת ידיים, עשרות מדפסות, כיתות סטודיו מאובזרות ומעבדת חדר חושך מקצועית.

המחלקה מעודדת סטודנטים/ות לצאת לתוכנית חילופי סטודנטים/ות בחו"ל במהלך שנה ג' בשיתוף עם למעלה ממאה וחמישים אוניברסיטאות ברחבי העולם, להשתתף בסמינרים שנערכים בארה"ב וביפן במהלך חופשת הקיץ, או לקחת חלק בסמינרים מקוונים בעלי אופי בינלאומי.

תכנית הלימודים מתפרשת על פני ארבע שנות לימוד. השנתיים הראשונות מיועדות ללימודי יסוד – "לימודי ליבה" ורכישת מיומנויות בסיס באופן רחב ומעמיק. (בשנתיים אלו מוקנים הכלים הטכניים, המעשיים, התיאורטיים והתוכניים הנוגעים לצילום באשר הוא (מדיה אנלוגית, מדיה דיגיטלית, מדיה חדשה, וידאו, סאונד, שיעורי צילום סטודיו, צילום דוקומנטרי, סאונד – ועוד). הלימוד מתבצע באמצעות עבודה מובנית ומונחית, באמצעות תרגילים ופרויקטים, בשיעורים ובעבודה עצמאית של הסטודנט/ית.

מסגרת הלימודים המתקדמת של שנים ג' וד' מיועדת לקורסי בחירה מגוונים המוגדרים כמתודולוגיות / שיטות עבודה. המערכת נבנית באופן ספציפי על ידי הסטודנט/ית בהתאם לתחומי עניין אישיים ובתמיכה ישירה של סגל ההוראה במחלקה. מבנה זה מאפשר לסטודנט/ית לעצב, לגבש, ולמקד את אופי הלימודים באמצעות עשייה ויצירה מקוריים. שנה ד' מוקדשת ברובה לפרויקט גמר (אליו מצורפת עבודה כתובה המשקפת יכולת מחקר עצמאית ומעמיקה עם) וכמסגרת הכנה לחיים שאחרי הלימודים לתור ראשון. להשלמת הפרויקט נדרש/ת הסטודנט/ית להציג עבודות נבחרות ממנו בתערוכת סוף השנה (כחלק מובחן בתערוכת הגמר של המחלקה).

הלימודים כוללים השתתפות בכל קורסי החובה ובמכסה נתונה של קורסי בחירה המוצגים בתכנית הלימודים. שבוע לימוד כולל כ-30 שעות מגע אקדמיות, נוסף על עבודה עצמית בסדנאות או מחוץ לאקדמיה. בשנים הראשונות נוצרת תשתית שעליה יתבססו הבחירה, המחקר והיצירה האישית בשנים המתקדמות ובפרויקט הגמר שיוגש בתום ארבע שנות לימודים.

פירוט לפי שנים:

שנה א'

שנה זו תוקדש לבניית תשתית של השכלה מדיומלית רוחבית לרכישת מיומנויות טכניות ויישומיות ולהקניית הרגלי עבודה. תחת שתי תמות מרכזיות (2 נושאי לימודי מרכזיים שיחצו את כלל הקורסים וישמשו מסגרת רעיונית תומכת לתכנית הלימודים) יושם דגש על עידוד הדחף והיזמה האישיים במשמעת עבודה עצמית ובמציאת פתרונות רב-תחומיים (ככל האפשר) לאתגרים הלימודיים, לפיתוח יכולת האלתור והחשיבה המופשטת, ולביסוס שפה חזותית לצד דיונים ביקורתיים משותפים.

בסוף סמסטר ב' תתקיימה ועדות ייעוץ לשנה א' בהשתתפות הסטודנטים/ות והמרצים/ות המלמדים בשכבה. הסטודנטים/ות יציגו בפני הוועדה תיק עבודות (Portfolio) המתכלל עבודות מכל הקורסים ומציג את תוצרים לצד תוצאות למידה. מטרת הוועדה היא לבחון את היקפה של עבודת הסטודנט ואיכותה ביחס לרמה הנדרשת ולהתריע לגבי המעבר לשנה הבאה (שנה ב').

שנה ב'

שנה זו תוקדש להעמקת ההבנה, הידע והמיומנות בצילום, יתווספו מיומנויות חדשות בסאונד, בדימוי הנע ובווידאו, וב CGI לטובת הרחבת הכלים של מקצועות הצילום ושיכלול השפה היצרנית והחזותית, ולהקנות ידע לסטודנטים/ות במטרה לאפשר להם/ן להתנסות בתחומים שונים. בתחילת שנת הלימודים תוגדר תמה מרכזית שתעבור כחוט שני בין הקורסים על מנת ליצור אינטגרציה של המיומנויות השונות וסינרגיה לקראת הגשת הפרויקטים המרכזיים בסוף השנה.

שנה ג'

תכנית הלימודים בשנה ג' תעודד בחירה ויוזמות אישיות ותאפשר לסטודנטים/ות התקדמות בתחומים המתאימים לכישוריהם ולנושאים המעניינים אותם/ן. בשנה זו תינתן האפשרות לסטודנטים/ות לבנות לעצמם מערכת המורכבת מקורסי החובה והבחירה במחלקה ובמחלקות אחרות. קורסי הבחירה המחלקתיים יתמקדו במתודולוגיות ובשיטות עבודה לצד נושאים נבחרים ורחבים במטרה להוביל את הסטודנטים/ות לפיתוח פרויקטים משמעותיים ומעמיקים. הגשות לביקורות מחלקתיות: לקראת סוף כל סמסטר, תתקיימה הגשות וביקורות מסכמות, במטרה לאמוד את תוצאות הלמידה ותוצריה. הסטודנטים/ות יידרשו להציג את העבודות שלהם/ן בהלימה לאופי הפרויקט. במסגרת הגשות סוף שנה, יוצגו תוצרי הלמידה בקורסים השונים – לטובת דיון וביקורת בהשתתפות הסטודנטים/ות והמרצים/ות.

בשנה ג' נדרשים הסטודנטים/ות בשני קורסי חובה – האחד קורס שנתי "פורום שנה ג'" בשווי של 6 נ"ז, והשני "צילום וזהויות" בשווי של 6 נ"ז. מעבר לזאת יש לבחור קורסי בחירה במחלקה בהיקף של עד 12 נ"ז, או עד 8 נ"ז במחלקה ו- 4 נ"ז במחלקות אחרות באקדמיה.

שנה ד'

שנה ד' מוקדשת ברובה לפרויקט הגמר. במהלך השנה יתאפשר לכל סטודנט/ית לעסוק בתחום ובנושא נבחר, לחקור בו, להעמיק ולגבשו לכדי גוף עבודות קוהרנטי. שנה ד' מהווה הכנה לקראת ההינתקות ממסגרת הלימודים, והדבר מתבטא בעבודה עצמאית ונטילת אחריות על תהליכי המחקר והעבודה: תכנון, מציאת מקורות, פתרונות, עזרה וייעוץ, הסקת מסקנות וסיכום תהליכי ביצוע, גיבוש האמצעים הצורניים וההבעתיים, לרבות ההיבט התקשורתי של העבודה המוגמרת. כל אלה אמורים לבוא לידי ביטוי בתערוכת הסיום שבה יוצגו עבודות נבחרות מתוך פרויקט הגמר של כל סטודנט.

במסגרת הלימודים בשנה ד' – יחולקו הסטודנטים ל-2 קבוצות עבודה: "חממות"; החממה תהווה מעטפת מלווה ותומכת לתהליכי גיבוש גופי העבודה האישיים של פרויקט הגמר במחלקה לצילום. במסגרת החממות, יפעלו הסטודנטים/ות כקבוצות. במסגרת זו, יתקיימו סיורים במוסדות שונים, מפגשים עם בעלי/ות תפקידים, ביקורים אצל אמנים/ות, ימי צילום משותפים, סדנאות ופעילות מחוץ לבצלאל. מודל החממות נשען על מודלים עכשוויים של פעילות אמנים/ות צעירים/ות בשדה האמנות ובמעבדות לפיתוח ומחקר באמצעות תהליכי חשיבה ויצירה.

פעילות החממה תתקיים פעם בשבוע (ימי שני 10:00 – 17:00) – למשך כל היום (6 ש"ש) הפעילות תתקיים בירושלים, בקמפוס החדש ובמקומות נוספים, בהתאם לתוכן הפעילות והמפגשים.

על פרויקט גמר:

- פרויקט הגמר נפרש על פני כל השנה הרביעית של לימודי התואר הראשון ומהווה נקודת שיא וסיכום של התנסויות ומיומנויות שנרכשו לאורך השנים.
- בשנה זו מתמקדים הלימודים בהנחיה אישית וקבוצתית בדגש על פיתוח רעיוני, מחקר אישי, עשייה אינטנסיבית ולבסוף – הפקה והצבה - במטרה לממש בצורה הטובה ביותר את היכולות ליצור גוף עבודה אישי ומקורי.
- על מנת להפוך חזון למציאות, לאפשר לרעיון להתהוות בצורה המיטבית ובאופן מעמיק, פיתחנו את מודל "החממות": צורת עבודה חדשה במחלקה (שכאמור נשענת על מודלים עכשוויים של פעילויות בשדה האמנות ובמעבדות לפיתוח ומחקר באמצעות תהליכי חשיבה ויצירה) לטובת קידום עשייה אישית משולבת בשיח עמיתים קבוצתי - ורפלקסיבי

מבנה הלימודים:

- הסטודנטיות והסטודנטים יעבדו במבנה של שתי חממות מקבילות. העבודה על פרויקט הגמר תתבצע בקבוצות קטנות ואיכותיות, שיעודדו ויעמיקו את הפרקטיקה הצילומית והתיאורטית של כל משתתפת. ושל כלל הקבוצה.
- כל חממה תלווה בהנחיה וניהול של מרצה מהמחלקה, אשר תוביל את המשתתפים. ות בפיתוח תזה וגוף עבודה מרכזי שיוצג בתערוכה (או בפורמט אחר).
- כל חממה תאופיין בשיטת עבודה שתחבר בין הסטודנטים. ות המשתתפים בה (בדומה לתערוכות קבוצתיות). באמצעותה נוביל שיח משותף לאורך השנה, שבסופו של דבר יקדם עשייה אישית – ורלוונטית לכל אחת ואחד.
- בנוסף לפעילות הקבוצתית (ופעילויות משותפות ל 2 הקבוצות) לכל סטודנטית וסטודנט יפתח "בנק שעות" של קורסי בחירה לטובת צבירת ידע נוסף וכוח מניע בפרויקט הגמר, כמו גם כתמיכה רעיונית ומעשית מקרב מרצי המחלקה (באמצעות הרשמה לקורסי בחירה של המחלקה או מחלקות אחרות וביקורי סטודיו – של מרצי ומרצות המחלקה – בתהליכי העבודה שלכם).

קורסי המחלקה לתרבות חזותית וחומרית

בנוסף לתוכנית הלימודים המחלקתית נדרשים הסטודנטים לצבור 24 נ"ז במסגרת לימודיהם העיוניים במחלקה לתרבות חזותית וחומרית.

הוראות ונוהלי לימודים - המחלקה לצילום

ציונים

בסוף סמסטר, שנת לימודים או שלב לימודים אחר שנקבע, יירשמו ציוניו של הסטודנט בגיליון הציונים שבתיקו האישי. ציוני הסמסטר האחרון ייחשבו כציונים המסכמים והסופיים. הסטודנט חייב לבדוק ולוודא את מצבו בלימודים אצל מזכירת המחלקה בסוף כל סמסטר. בסופה של כל שנת לימודים יקבל הסטודנט הערכה על מצבו בלימודים וריכוז ציונים על כל הקורסים שלמד במהלך השנה. אין להשלים עבודה אחרי גמר סמסטר או סוף שנת לימודים. ההערכות והציונים חייבים להינתן במועדים שנקבעו מראש.

במתן ההערכות יילקחו בחשבון הנתונים הבאים: יכולת תפיסה וחשיבה, הגשה וביצוע טכני, הגדרת נושאים, תהליכי עבודה, פתיחות ומקוריות, דמיון והעזה, יצירתיות, תושייה, יכולת ביטוי חזותי, התמדה, ניסיוניות, עיצוב, השתתפות והתקדמות.

נוהל ציונים במחלקה לצילום בצלאל

להלן פירוט מרכיבי ציוני הקורסים במחלקה לצילום:

ציון סופי	מחויבות לתהליך הלמידה והתפתחות – העמקה והרחבה, התפתחות המחשבה והעבודה	כשרון, יצירתיות, מקוריות, איכות עשייה -חשיבה בונה בתרגילים והגשות	השתתפות פעילה ותרומה לשיח – סטודנט נוכח, שותף פעיל לדיונים, יוזם
	35%	35%	30%

תנאי מעבר משלב לימודים אחד למשנהו

המעבר משלב לימוד אחד למשנהו מותנה בעמידת הסטודנט בכל חובות הלימודים. מעבר משנת לימודים אחת לשנייה מותנה בקבלת הערכה חיובית ובציון המינימום הנדרש בכל הקורסים הנלמדים באותה שנה ובצבירת 24 נ"ז במחלקה וצבירת הנ"ז הנדרש במחלקה לתרבות חזותית וחומרית. בשקלול של כל המקצועות הנלמדים (כולל עיוניים) יהיה על הסטודנט להשיג ציון ממוצע של 65 לפחות כדי לעבור לשנת הלימודים הבאה. בתחום הצילום, הנלמד אצל כמה מרצים ובכמה סדנאות, יהיה על הסטודנט להשיג ממוצע משוקלל של 70 לפחות על-מנת לעבור לשנת הלימודים הבאה. כישלון בשני קורסים מרכזיים בצילום או יותר לא יאפשר מעבר משנה לשנה. במקרים מסוימים רשאית ועדת ההוראה לאשר השלמה או חזרה על מקצוע או על קורס בהתאם לרמתו. שאלת המשך לימודיו של סטודנט שלא עמד בממוצע שנתי משוקלל של מינימום 70 במקצועות העיקריים, שנשכל בשני קורסים עיקריים או יותר, או שחיסוריו ואיחוריו עוברים את המותר, תיבחן על-ידי ועדת ההוראה. ועדת ההוראה מוסמכת להחליט על הפסקת לימודיו של סטודנט במידה שלא עמד כנדרש בחובות וברמת הלימודים. מעבר לתנאים אלו, נדרש הסטודנט להגיש פרויקט גמר בציון מינימום 70.
רמת עברית: סטודנטים שלא דוברים את השפה העברית מחויבים להגיע לרמה ד' עד תום שנה א'.

נוהלי עבודה במחלקה

- ברשותם של כל הסטודנטים במחלקה לצילום חייב להיות ציוד פרטי לעבודה הכולל מצלמה, חצובה ומחשב אישי נייד. הוצאות על חומרי צילום (ופריטים מסוימים בוודאו ובמחשבים) הם על חשבון הסטודנטים ועליהם לדאוג לרכישתם. כימיקלים וחומרים ללימודים ופעילות שוטפת יסופקו על-ידי המחלקה. כל סטודנט/ית במחלקה לצילום ישלם בתחילת שנת הלימודים עבור הוצאות מעבדה ועבור שימוש בציוד מחשבים. הסכום יפורסם בתחילת שנת הלימודים.
- באקדמיה מחסן ציוד מרכזי להשאלה, שבו יינתן ציוד מקצועי, טכני ואלקטרוני כעזר לצורכי לימודים ועבודה מעשית.
- הסטודנטים/ות יידרשו להשתתף באחריות על המתרחש בכיתות ובמעבדות במסגרת תורניות כיתתיות וכנאמנים במחלקה.
- פריטים מסוימים של ציוד צילום ווידאו יועמדו בהשאלה לרשות הסטודנטים במועדים שיפורסמו מראש. ציוד יושאל למטרות ביצוע תרגילים ופרויקטים אישיים וכיתתיים במסגרת הלימודים. תקופת ההשאלה תיקבע על-ידי האחראי לפי סוג הציוד, מטרת שאילתו ומידת הביקוש לשימוש בו. יש לזכור שהסטודנטים אחראים לתקינות הציוד ולשלמותו בתקופת השימוש ובעת החזרתו. אין להשאיל את הציוד לאחרים או להשתמש בו למטרות שאינן במסגרת הלימודים

- באקדמיה. כל נזק שיגרם לציוד כתוצאה משימוש שגוי ולא שגרתי יחייב את השואל בפיצוי מלא.
5. המתקנים והציוד במחלקה לצילום, אם אינם תפוסים בפעילות אחרת, עומדים לרשות הסטודנטים/ות מהמחלקה לצילום בכל ימות השבוע, בתיאום עם הטכנאים/ות והאחראים/ות ולפי הוראות ותקנות המחלקה.
6. הסטודנטים/ות העובדים/ות במעבדות ובאולפני הצילום והוידאו חייבים לשמור על המתקנים והציוד, תקינותם וניקיונם, לעמוד בלוח הזמנים של העבודה בסדנאות ושל השאלת הציוד ולהישמע להוראות האחראים בסדנאות ולהנחיות המרצים, המדריכים והטכנאים.
7. בגמר העבודה, יש לדאוג להחזרת הציוד, סידור מקום העבודה וניקיונו.
8. אין לבצע עבודות מסחריות ופרטיות באולפני המחלקה ובמתקניה, בציוד שהושאל מהמחלקה או מהאקדמיה.
9. אין להכניס אנשים זרים, מכרים/ות או קרובים/ות למתקני המחלקה ללא בקשת רשות מהאחראי או מראש המחלקה.
10. על עבודה חריגה במחלקה ועבודה עם סטודנטים ממחלקות אחרות או עבורם, יש לקבל אישור מיוחד מראש המחלקה.
11. לאקדמיה ולמחלקה לצילום הזכות לשמור עבודות נבחרות של סטודנטים/ות, להציגן ולפרסמן.
12. סטודנטים/ות במסלול הארבע-שנתי במחלקה לצילום לא יציגו או יפרסמו עבודות בלי רשות או אישור ועדת הוראה. כל סטודנט/ית יחתום על הסכם בדבר זכויות יוצרים, הבא להסדיר משפטית את מערכת היחסים בין הסטודנט לבין האקדמיה, בהתאם לחוקים הנוגעים בנושאים אלה, ולתקנון הסטודנטים (וראה בשנתון זה, בהמשך).
13. בכל נושא ובעיה שתתעורר, אפשר לפנות, בעל-פה או בכתב, אל ראש המחלקה דרך הרכזת המנהלית.

פירוט הקורסים:

שבוע לפני פתיחת שנת הלימודים יתקיימו סדנאות אוריינטציה, לסטודנטים/ות משנים א' / ב' - בהתאם לתוכניות הלימודים השונות של כל שכבה.

חובה - שנה א'

יסודות הצילום - סדנה מעשית ותאורטית באבני היסוד של הצילום

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצות א+ב

מרצה: אורה לב

הקורס בוחן את האלמנטים הבסיסיים של מדיום הצילום כחומר וכרעיון, במהלכו יוקנו מיומנויות לעבודה בצילום סטילס תוך יצירת רצף בין תאוריה ופרקטיקה.

במהלך סמסטר א' נבנה מצלמות נקב, נצלם בהן בתהליך אנלוגי, ונבחן את מושג ה'מקום'. בהמשך נלמד עקרונות טכניים בצילום דיגיטלי – חשיפה, אור, צבע, פרספקטיבה, עדשות – ונתרגל מיומנויות אלו באופן יישומי. בסמסטר ב' נעבור לעבודה פרויקטאלית מדורגת: נלמד לבנות גופי עבודה מורכבים תוך פיתוח השפה הצילומית, ונעסוק באופני עריכה, תחביר חזותי, טקסט וסאב-טקסט, אמביוולנטיות, מופשט ורפרנטים טעונים. נתמקד ביחסים שבין רעיון, תהליך ודימוי – מתוך שאיפה ליצירת עבודות בהן השלם גדול מסך חלקיו.

הקורס משלב הוראה עיונית בשיעורים פרונטליים, תרגול מעשי, תרגילי בית וניתוח עבודות בכיתה. הלמידה תתרחש, בכיתה, במעבדת צילום ובמרחבים פתוחים ותתבסס על דיאלוג בין אישי וניתוח של עבודות הסטודנטים.ות.

פורום שנה א (תחומים וגישות) – הצילום כשפה וכסגנון אישיים – וכדרך ביטוי

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצה א' מרצה: הדס סט

קבוצה ב' מרצה: גוסטבו סגורסקי

הקורס יהיה מחולק לשני סמסטרים. הסמסטר הראשון יעסוק במושג מקום, תוך כדי עבודה משותפת במרחב הציבורי והתייחסות לעיר ירושלים כמקום המבקש תגובה צילומית. נסייר ונחקור חלקים שונים של העיר ונפגוש דמויות שדרךן נגלה את סודות המקום. בסמסטר השני נתמקד בדיוקן, נתייחס לאוטוביוגרפיה כנקודת מוצא, ונייצר מבט כפול המתבונן פנימה והחוצה בו זמנית.

לאורך תולדות הצילום, מרגע המצאתו דרך השינויים שחלו עליו ועד היום, ישנו קשר הדוק בין התפתחות הצילום ובין ההתפתחות הטכנולוגית המהירה של המדע והתעשייה. בזמן שהצילום התפשט בעולם, צלמים וצלמות החלו לצלם ולהתבטא בסגנונות שונים הקשורים לתרבות המקומית ולאזור הגאוגרפי בהם הן נמצאים. הסגנונות והגישות התפתחו והשתנו בהתאם לאירועי השעה. מטרת הקורס היא להפגיש את הסטודנטים יות עם הז'אנרים השונים של הצילום (צילום רחוב, דיוקן, סביבה ונוף, טבע דומם, ועוד) ולחשוף אותם לגישות שונות ולאמצעי צילום מגוונים: היסטוריים ועכשוויים כאחד. באמצעות תרגילים מובנים, דיון על עבודות וניתוחן, הרצאות וטקסטים ביקורתיים, סיורי צילום משותפים, וביקור בתערוכות נכיר את המדיום ונשכלל את השפה.

מבוא לצילום בסטודיו – עקרונות בצילום מבויים

שנתי, 6 ש"ש, 6 נ"ז (אחת לשבועיים, למשך יום שלם)

קבוצה א' מרצה: איתן שוקר

הקורס עוסק ביצירת עולם מבויים ומתוכנן מראש, תוך שימוש במצלמות בפורמטים שונים, תאורות רציפות ותאורות מבזקים בסטודיו ובלוקיישנים נבחרים. הקורס מקנה לסטודנטים יכולת לביים תצלום באופן מקצועי, מתוך שליטה בכל מרכיבי הסצנה.

בין הנושאים הנלמדים:

- תכנון ובניית עולם מבויים
- בחירת אובייקטים ורקע
- היכרות עם מצלמות בפורמט סרט ודיגיטלי
- שימוש בציוד תאורה ואביזרי סטודיו
- קומפוזיציה ובימוי דמויות
- בחירת עדשות וזווית המבט תוך אפיון התאורה

מבוא לצילום בסטודיו – עקרונות בצילום מבויים

שנתי, 6 ש"ש, 6 נ"ז (אחת לשבועיים, למשך יום שלם)

קבוצה ב' מרצה: ששה פליט

הקורס מתמקד ברכישת כלים ליצירת תצלומים מבוימים שתוכננו בקפידה. הקורס נשען על שלוש רגליים: הלימוד התיאורטי, ההתנסות המעשית, ולבסוף – הכנת עבודה אישית מסכמת, שתוכיח יכולת פיתוח של רעיונות ותחושות לכדי תוצר ויזואלי מובנה (בצורת תצלום).

במוקד הקורס נעסוק בהרחבה בסוגיית התאורה: נלמד להרגיש את האור, להתאים אותו לצילום, להשתמש ולשלוט בו ולעצב סטים מורכבים בסטודיו תוך שימוש בתאורה מבוקרת.

צילום, פיתוח והדפסה – שיר אהבה לחדר חושך

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

קבוצות א+ב

מרצה: נועה צדקה

הקורס יתרכז בלימוד הפרקטיקה האנלוגית שחור לבן "חֶדֶר חוֹשְׁכִית" בלבד מפורמט 35 מ"מ עד 120 מ"מ. ננסה להבין איך עובד הקסם? ומדוע סרט צילום המורכב מבסיס גלטיני ומכיל גרגירים דקיקים של הלידי כסף מגיב לאור? ומה זה בעצם להגיב לאור? ואיך מתגובה לאור נוצר דימוי? ומה הכוונה שהנגטיב דל, מעורפל, ניגודי, דחוס, אטום, סמיך ודליל? ומדוע לפני עשרות שנים פעולת ה"חשיפה" של סרט הצילום לאור נקראה "התגלות"?

בקורס נלמד ונתנסה בפעולות עבודות המעבדה הבסיסיות: הכרת מצלמה אנלוגית 35 מ"מ וחלקייה, הכרת המגדל וחלקיו, פיתוח סרט צילום, עשיית הדפס מגע, בחירת תשליל להדפסה, הגדלה וריטוש. לקראת סופו של הסמסטר, כשהפרקטיקה האנלוגית קצת תופנם ותופעל, "נבקר" בחדרי חושך של צלמים וצלמות וננסה לראות באופן קונקרטי איך עבדו, איך חשפו, איך פיתחו ואיך הדפיסו.

הקורס הינו סדנתי בעיקרו ומורכב מעבודה עצמית מודרכת במעבדה, אך מידי פעם יהיו שיעורי הרצאות על אופני עבודה שונים של צלמים/ות בחדר חושך וביקורת עבודות.

מבוא למעבדה דיגיטלית – עקרונות ויישומים בהדפסה דיגיטלית

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצה א'+ב'

מרצה: קרן זלץ

הקורס עוסק במרחב הצילום הדיגיטלי, במסגרתו יינתנו הכלים הדרושים לתהליך עבודה מקצועי ומיומן, החל משלב עיבוד התמונה ועד להוצאת ההדפסה המוגמרת. הלימוד יעשה דרך הכרת יסודות קובץ התמונה הדיגיטלית, פיתוח קבצי RAW ועיבודם, למידת תוכנת הפוטושופ, סריקה של מדיה אנלוגית (נגטיבים וסרטי שקופיות) והכנה להדפסה דיגיטלית באמצעות התנסות מעשית עם המדפסות במעבדה הדיגיטלית. בקורס ישנם דגש על החלק היישומי באמצעות תרגול מתמשך ובעזרת הקניית כלים לעבודה עצמאית במרחב המעבדה הדיגיטלית. בנוסף יינתן דגש על אמנים. יות עכשוויים. יות הפועלים. ות במרחב הדיגיטלי ההיברידי (המשלב בין המרחב האנלוגי למרחב הדיגיטלי).

כל מקום הוא מקום – קורס בקריאה פרפורמטיבית

סמסטר א', 1 ש"ש, 1 נ"ז

קבוצה א'+ב'

מרצה: אילנית קונופני

הקורס כולל מפגשי קריאה בטקסטים ומאמרים מתוך ההיסטוריה והתיאוריה של הצילום והאמנות, מהמאה ה-19 ועד היום, דרכם נבחן דימויים שעוסקים במושג 'מקום'.

הדיונים הקבוצתיים ילוו בהרצאות פרפורמטיביות (Lecture Performance) המבוססות על מאמרים תיאורטיים והתבוננות בתצלומים. בתום הקורס יציגו הסטודנטיות והסטודנטים מהלך דומה המשלב צילום וטקסט למופע קריאה.

הדיוקן החזותי של הצילום – קוראים וחושבים צילום

סמסטר ב', 1 ש"ש, 1 נ"ז

קבוצה א'+ב'

מרצה: אורית בולגרו

במצב העניינים הנוכחי שבו העין מצויה בעודפות ורוויה מן השדה החזותי, שבו חדשות, אלימות, תצלומי משפחה ומוצרי מדף ארוזים יחד במסך שבכף היד, נקרא ונחשוב יחד על צילום. הצילום הוא תמיד צילום של מה שכבר היה שם, של מה

שארע. ובראי הזמן, בעידן של דימוי דיגיטלי שמתחלף באחר בהנף אצבע, התצלום הופך ל-עוד רגע מבין אינספור רגעים, כאשר הזיקות בינו ובין הזמן נחשבות מחדש. בקורס נחשוב יחד על צילום תוך קריאה מודרכת בדימויים ובטקסטים שדנים בסוגיות אסתטיות, פוליטיות ואתיות של מעשה הצילום. בקורס תתקיים קריאה מודרכת ומשותפת בטקסטים שדנים בסוגיות פוליטיות, אסתטיות ואתיות בדימוי החזותי המצולם, ובצילום דיוקן בפרט. נדבר יחד על תפיסת הצילום כהטבעה של מציאות ושל אמת, על האתיקה של יחסי צלם ומצולם, על פני האחר, על אוספים חזותיים, אלבומי תיירות ומשפחה ואופן פועלם. הקורפוס התיאורטי של מעשה הצילום תעשה תוך יצירת זיקות בין המחשבה התיאורטית לבין העשייה הפרקטית כצלמים וכקוראי תצלומים. בסוף הקורס יתבקשו הסטודנטים להגיב ביצירתם לטקסט מן הנלמד.

תפיסה חזותית – מבוא לתפיסה ויזואלית, מה בין מה שהעין רואה בצורה פיסיקלית לבין מה שהאדם מבין באופן

פסיכולוגי

שנתי, 3 ש"ש, 2 נ"ז

קבוצה א+ב

מרצה: ראובן קופרמן

הקניית יכולת להבין שפה ויזואלית תוך הדגשת החפיפה בין מה שהעין רואה בצורה פיסיקלית לבין מה שהאדם מבין באופן פסיכולוגי.

לעורר את המודעות ביחס לקומפוזיציה ולהצביע על הפער שבין המציאות לבין הטקסט הוויזואלי.

לעורר את הרגישות לצבע והמודעות לאפקטים שניתן לייצר על ידו.

מהו קצב ומהירות הקו, מהי איכות הכתם ומורכבותו ואיך ניתן לבטא את תחושת הפלסטיות של האובייקט ואת כתב היד של הסטודנט.

את התכנים הנ"ל נפנים דרך חווית הרישום והציור, חוויה חושית, תודעתית ורוחנית.

חובה - שנה ב'

בשנה ב', שבוע לפני תחילת הלימודים תתקיים סדנה שתוקדש כולה להכרה שימוש והקניית מיומנויות ראשוניות בעבודה עם תוכנת העריכה אדובי פרמייר.

צילום, צופה, חלל – יחסים בין צילום כדימוי ואובייקט – לחלל

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצה א'+ב'

מרצה: רמי מימון

הקורס עוסק ביחסים בין הצילום כדימוי וכאובייקט לבין המרחב הפיזי בו הוא מוצב, ואשר מפגיש אותו עם הצופה. מרכז הלימוד מתקיים סביב שאלות הקשורות באופן ההצבה, הפורמט, הגודל, החומרים, העריכה, והאופנים שבהם דימוי צילומי משולב בחלל או בהקשר תרבותי ומזמן אינטראקציה עם צופה.

נבחן כיצד מרכיבים אלה מכתיבים קריאות שונות של היצירה והמשמעות שלה, וכיצד הם משפיעים על חוויית הצפייה במרחב.

מבוא לסאונד - ועיצוב פסקול לתמונה ודימוי נע

שנתי, 4 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה א+ב

מרצה: דניאל מאיר

אמנות הסאונד היא תחום אמנותי שבו הצליל משמש כמדיום. מדובר בסוגת אמנות שהיא בין-תחומית ומבוססת על ידע בתחומים רבים ומגוונים: החל מהאספקטים הפיזיקליים של הצליל, דרך סוגות של אמנות חזותית ועד לסוגיות המעסיקות כיום את האמנות העכשווית. לפתח את ההבנה המושגית והקונטקסטואלית של סוגה זו, תוך שימת דגש על הקשרים שלה עם דיסציפלינות אחרות ומתוך מחויבות להקניית כלים חדשים ולהעמקת ההבנה של הסטודנטים את עבודתם. הקורס יעסוק בעיצוב פס קול לתמונה בהקשר של הקשבה, צפייה, טכניקות הקלטה ועריכת סאונד, דרך גישות שונות לקומפוזיציה ולהצבה בחלל, ובקשר שבין סאונד לצילום.

מבוא לוידאו נרטיבי – צילום תיעודי וישיר אל מול המציאות ובניית נרטיב מבוסס על זמן

שנתי, 4 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה א'ב'

מרצה: רננה אלדור

קורס מעשי המתמקד בוידאו נרטיבי. במהלכו נלמד שפה וכלים למבע קולנועי, תוכנה ותיאוריה בתחום העריכה וכן מטודות להמחשה, תכנון והפקה של פרויקט וידאו על כל שלביו. נתמקד בצילום ישיר, תיעודי, בזמן-משך של הפעולה הצילומית, בתנועה המתרחשת בפריים, בסטוריוטלינג וביצירת כוריאוגרפיה למצלמה. נצפה ביצירות מכוונות מראשית המדיום בשנות ה-60 וה-70 ועד היום ונמפה מגמות, ז'אנרים ואיכויות בעבודות מקומיות ובינלאומיות. נחבר את הלמידה והעשייה בקורס למציאות מסביב, מתוך אחריות חברתית ואישית ומתוך הבנה שהיצירה נובעת מהחיים עצמם ומהדמיון שפורץ מתוכם.

סיפור צילום - סדנת דיון וביקורת שנתית

שנתי, 3 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה א' מרצה: יעקב ישראל

קבוצה ב' מרצה: מיקי קרצמן

The world, in spite of its terrors, is approached as the ultimate source of wonder and fascination, no less precious for being irrational and incoherent."

הקורס הינו סדנת דיון וביקורת שנתית הנשענת על הנחת היסוד שהצילום כמדיום, מסוגל, אולי בצורה מדויקת יותר ממדיומים אחרים, להתמודד עם יחסי גומלין מורכבים בין מקום, ידע היסטורי ומצב עניינים חברתי-פוליטי נוכחי. בקורס זה נפעל בצילום ישיר כתגובה למציאות; על אופניו השונים, כביטוי למפגש עם מצב הדברים.

החיים במאה ה-21 מורכבים ומלאי ניגודים. בכל רגע נתון בני אדם חשופים למידע אינסופי אודות המתרחש בעולם ויחד עם זאת מצמצמים מגע עם העולם הפיזי הסובב אותם. זהו עידן בו סיפורים אנושים הפכו למוצר צריכה וצלמים הפכו ליצרני תוכן. הצילום הישיר והאופן בו הצילום הדוקומנטרי משתמש בו עובר שינויים נרחבים; מהדימוי הסטאטי לדימוי

¹ Szarkowski, John. 1967. The New Documents exhibition Wall Label. New York: Moma.

הנע; מהשקט שאפף את תמונות הסטילס לאפשרויות המגולמות בסאונד. יחד עם השינויים הללו הסיפור הצילומי השתנה אף הוא, התפתח וחזר לשיח תחת המונח storytelling.

המציאות המשתנה מצד אחד, והתפתחות המדיום (הצילום) לצידו משרטטים "עולם אמיתי" שהינו מרתק יותר מכל אפשרות וירטואלית ומשמש כמעין השראה אינסופי. כפי שכתב ג'ון זרקובסקי (Szarkowski, John) בטקסט הקיר של התערוכה The New Documents (1967), "העולם, על אף צדדיו המפחידים, הוא מקור אולטימטיבי להתלהבות והיקסמות ועובדת היותו לא הגיוני ולא קוהרנטי אינו מפחית מכך".

קורס זה יפגיש את הסטודנטיות עם העולם האמיתי באמצעות התנסות בפרקטיקות השונות של צילום דוקומנטרי עכשווי. במהלך הקורס נתמקד בשאלת יכולתו של הצילום לספר סיפור ובאתגרים הנלווים. נדון בזיכרון וביכולתו של הצילום לנוע ולקשר בין זיכרונות אישיים לזיכרונות קולקטיביים, בין עבר להווה. נעסוק במושגים מדיסציפלינות שונות - כגון 'אלבום משפחה', ארכיון, 'רדי מייד', מיפוי, ונבחן את תפקידם הנוכחי. נחשוב האם הסיפורים השתנו או האופן בו אנו מספרים אותם בעידן הדיגיטלי הוא שמשנתנה, האם היכולת התיאורית הפנומנאלית של הצילום רלוונטית עדיין לבניית נרטיב צילומי או אופן צריכת התצלומים והפצתם הסימולטנית הם המרכיב העיקרי בבניית ההיסטוריה.

במסגרת הקורס ידונו ויבחנו שאלות מהותיות הנוגעות ליחס הסטודנטית למרכיבי הזהות והמאפיינים של הסביבה והמקום בו אנו חיים, האם ישנו מקום שניתן להגדירו כמקום ישראלי? ומה הם מרכיביו ומאפייניו; החזותיים, התרבותיים, החברתיים והפוליטיים?

במקביל להיבטים התאורטיים של הקורס נצא לעולם לחפש סיפורים ולתעד אותם בסטילס, וידאו וסאונד.

הסטודנטים יתבקשו להתמיד בעבודה עצמאית, אינטנסיבית, מעמיקה ורצופה על פרויקט אחד לאורך כל שנת הלימודים. על כל סטודנטית לגבש ולנסח את עמדתו בגוף עבודה שיוגש (בפורמט ההולם את התוכן) בסוף סמסטר א' ובסוף השנה. באמצע כל סמסטר תתקיים הגשת ביניים בה על כל סטודנטית לבחור ולאפיין את מסגרת העשייה ברמה הרעיונית; המעשית; ואופני התצוגה (תערוכה, ספר, מדיה דיגיטלית, מגזין וכו'). תהליכי ההיווצרות וההפקה של כל גוף עבודה ילון, ינותחו וידונו בשיעורים. לצד הרצאות בהם יוצגו רפרנסים שונים ופרויקטי צילום הרלוונטים לעבודות הסטודנטים. במקביל נצא סיורי צילום לימודי בשטח כמו גם בדיקת היתכנות ליצירת התנאים להיווצרותו של פרויקט צילום כיתתי משותף – סיפור משותף.

הפקה וירטואלית / Virtual Production

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

קבוצה א'ב'

מרצה: אמרי יציב

הקורס מיועד לסטודנטיות וסטודנטים לצילום, ומטרתו להעשיר ולהרחיב את ארגז הכלים של צלמים ולאפשר יצירת דימויים דיגיטליים (CGI) כחלק אינטגרלי מהעבודה הצילומית. הלמידה בקורס תאפשר לסטודנטיות וסטודנטים להוסיף רובד דיגיטלי לעבודתם, ולשלב בין כלים מסורתיים לעולמות וירטואליים, באופן זה ה-CGI הופך לאחד הכלים היצירתיים, לצד המצלמה.

זהו קורס מעשי, בו נלמד ליצור דימוי מבוסס מחשב (Computer Generated Imagery – CGI) במרחב בו נפגשים העולם הפיזי והדיגיטלי במסגרת הפקה וירטואלית. לצורך כך נעבוד עם תוכנת אנימציה בזמן אמת - Unreal Engine, שתאפשר התנסות בצילום וירטואלי במגוון שיטות מוכרות מהצילום המסורתי.

במהלך הקורס נלמד ונדון במושגים כמו: אור וצל, תנועה וסאונד, סטילס ווידאו, סביבה ומקום, דיוקן ודמות – ונראה כיצד כל אלה באים לידי ביטוי ויזואלי במרחב הדיגיטלי. במהלך השנה נבחן עבודות וידאו וצילום עכשוויות ונעמוד על הקשרים, הדומה והשונה, בין פעולה צילומית מסורתית ליצירת CGI.

staged photography – טכניקות תאורה וצילום מתקדמות בוידאו וסטילס

שנתי, 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

קבוצה א'+ב' (פעם בשבועיים)

מרצה: טשה פליט

מוקד הקורס הוא צילום מבנים בסטודיו ומחוצה לו. הוא כולל הרצאות עיוניות, הדגמות מן התחום, והתנסות מעשית. נכיר מגוון עבודות של אמנים עכשוויים הפועלים בשדה ונלמד מהם. נעמיק בלימוד השימוש בציוד ובטכניקות שונות, בתאורה רציפה (דדו-לייט), בתאורה מובזקת ובאור טבעי. נשים דגש על עבודה מעשית והתנסות אישית – עד להשגת רמת שליטה גבוהה בתאורה ובבנייה של סטים מורכבים, לרבות שימוש בתאורת דיוקן, בפלאשים ניידים, בתאורה ראשית ומשלימה, ובתאורת סטודיו לסצנות רבות-משתתפים. בנוסף להתנסות האישית, השיעורים יכללו הדגמות רבות בתחום.

חובה – שנה ג'

פורום שנה ג'

שנתי, 3 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה א'+ב'

מרצה: דרור דאום

מטרת הקורס ללוות סטודנטים. יות משלב אינטואיטיבי של צילום ואיסוף דימויים לשלב מובנה וקוהרנטי של הצגת פרויקט. במסגרת ההנחיה נעמוד על הקשר שבין נקודת ההתבוננות האישית והקונטקסט הציבורי שמצוי בו, כיצד ניתן לתרגם חוויה, מקום, נוכחות של אדם וכו', מבלי לוותר על העמדה הסובייקטיבית, לתוכן הנוגע לכלל הצופים – אם דרך מתודות עבודה שמחזקות גישה ביקורתית ואם דרך מחקר סביב מושאי הצילום הפרטיים כדי להפוך אותם לקריאים ובעלי עמדה מבוררת על מציאות חיים.

צילום זהויות

שנתי, 3 ש"ש, 6 נ"ז

קבוצה: א'+ב'

מרצה: רונה יפמן

מדיום הצילום כשחקן ראשי בשיח הזהויות הפופולארי והעכשווי, בקורס זה נכיר את הדיון העכשווי במושגי הזהויות מנקודות מבט שונות. שיח הזהויות הינו מרכזי, דינמי, פורה ומורכב, והצילום ממלא בו תפקיד מרכזי. זהויות כדיון מופיע בתרבות הפופולרית ובעבודותיהם של אמנים/ות וצלמים/ות מקומיות/ים ובינלאומיות/ים. במהלך הקורס נבחן זהויות שונות דרך מדיום הצילום – נדון באופן תיאורטי ומעשי בשאלות של זהות דרך צלמים, אמנים, קולנוענים ואנשי ביקורת תרבות מקומיים ובינלאומיים. נפתח שיטות עבודה אישיות המתמקדות בזהות כמנוע מחולל לפיתוח גוף עבודה צילומי וביקורת מנקודת מבט אישית. מטרת הקורס היא הקניית ידע רלוונטי וכלים רעיוניים ומעשיים לטובת חיזוק המודעות והערך העצמי. בתוך כך נשכלל מתודות עבודה אישיות, נמתח ונרחיב את גבולותיו של הצילום כמדיום וכשיטה.

המתודות העיקריות שייבחנו במסגרת השיעורים מבחינת תוכן ותהליכי עבודה:

1. מקום: נבחן עבודות ואמנים אשר זהותם מוגדרת ומובחנת באמצעות מבט על טריטוריה, גיאוגרפיה, מרחב תרבותי, ביוגרפי, היסטורי ועוד
2. גוף ודיוקן: נתמקד בסוגות צילומיות המעמידות במרכז את המבט על גוף, פנים, מוצא, מגדר, מיניות, יחסים ועוד.
3. הצילום כמדיום ושפה: נבחן עבודות צילום הפונות פנימה, אל תוך שיח הצילום במטרה לבחון, להגדיר ולהרחיב את זהות המדיום ואת מעמדו המשתנה והמתפתח.

כבר בתחילת הקורס יבחרו הסטודנטים/ות את הפן האישי-זהותי איתו ירצו לעבוד. על בסיס מחקר היסטורי (הגותי ומעשי) נבחן יחד שלל זהויות במטרה לאתר תמות רלוונטיות לסטודנטים/ות המשתתפים/ות בקורס. דרך בנייה של גוף עבודה חדש, תבחן הזיקה החזותית (והרעיונית) לזהות העומדת בבסיסה.

תהליך העבודה בקורס: הקורס מבוסס על הרצאות פרונטליות ודיון בעבודתם של יוצרים/ות מתחומים מגוונים ובזיקה לזהויות – לצד פיתוח גופי עבודה מובחנים בהם נדון לאורך כל הקורס באמצעות ביקורות ומשובים קבוצתיים. בסמסטר הראשון נבסס את גופי העבודה בעזרת משימות צילום מוגדרות, מהן נצא למסע אישי עם המצלמה (סטילס ווידאו) במטרה להתבונן פנימה והחוצה, נחפש ייצוגים שונים לזהויות שונות ונאמץ נקודות מבט ייחודיות ואישיות מתוך הסתכלות על מגדר קוויריות, לאום, דת, מדינה (וסביבה), ועוד. במהלך השיעורים, נכיר יוצרים נבחרים מקומיים ומרחבי העולם אשר יצירתם מתמקדת בשאלות של זהות, נצפה בעבודות של יוצרים/ות מקומיים/ות ומרחבי העולם. בסמסטר השני נעמיק את הידע שנצבר במהלך הסמסטר הראשון, ונתרכז במפגש עם צלמים/ות ויוצרים/ות מתחומים נוספים (מוסיקה, ספרות, שירה, מיצג – ועוד) אשר עושים שימוש בתיאוריות פמיניסטיות עכשוויות, קוויריזם וביקורת תרבות ומגדר (בכוונה לבחון מגוון רקעים תרבותיים ונקודות מבט) במהלך הקורס יתמקדו הסטודנטים/ות בפרויקט מרכזי אחד שיביע באופן המיטבי את הזהות (או הזהויות) איתן בחר/ה לעבוד.

Video Act

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: שרון בלבן

שעור וידאו ארט מתקדם ליוצרים ויוצרות בוידאו, העוסק בדיאלוג המורכב המתקיים בין הגוף למצלמה.

ממצלמת הפורטאפק של סוני שהגיעה לשוק ב-1965 ועד למצלמת k4 של ה"פון", מוידאו פרפורמנס לאתגרי טיקטוק.

מצלמת הוידאו היא מראה

מצלמת הוידאו היא חלון

המצלמה היא הארכה של הגוף, היא תחליף שלו.

בקורס נעסוק באופן שבו וידאו ארט מגדיר מחדש את הגוף הממשי והוירטואלי - כדימוי, כפסל, כפעולה.

במהלך הסמסטר יתקיימו תהליכי עבודה שיובילו ליצירת עבודת וידאו הבוחנת מהות של פעולה מול מצלמה.

במסגרת הקורס ינתנו הרצאות שיבנו גוף ידע משותף ומנוע ליצירה, העוסק בכח החתרני של הוידאו, ובאופן שבו

שינה את העולם.

צילום בזירה פוליטית (צילום ופוליטיקה)

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

מרצה: פרופ' מיקי קרצמן

בקורס זה נברר ונבחן את הקשר בין צילום – למציאות פוליטית נתונה דרך חשיבה פוליטית והצגת עמדה פוליטית באמצעות צילום. נחשוב על צילום כדרך להבעת עמדה פוליטית הקשורה במבנה הפוליטי בישראל - ולדיון בסכסוך/קונפליקט הישראלי – פלסטיני. נרחיב את הדיון גם למתח בין ימין - מרכז – ושמאל, חילוניות מול דתיות, מרכז ופריפריה, פערים חברתיים / כלכליים ועוד.

במסגרת הקורס נאפשר דיון פוליטי רחב, מכיל – שמזמין התבוננות ועשייה פוליטית דרך צילום. הקורס יתמקד בצילום ככלי פוליטי וחברתי החל משנות השבעים ועד הזמן העכשווי והנושא ייבדק גם לאורו של השיח התיאורטי בשאלות של "ייצוג" (representation) ותוך התייחסות לביקורת על מערכי כוח מכוננים בחברה. נבחן פעילות זו גם על רקע מגמות טכנולוגיות חדשות ומדיה חברתית (טלפונים ניידים, ופלטפורמות ההפצה של הרשתות החברתיות, היוצרות קהילות אקטיביסטיות טרנס לאומיות).

מטרת הקורס היא לאפשר דיון פוליטי רחב ומכיל – שמזמין את הסטודנטים/ות לזמן אל תוך השיח הכיתתי ייצוגים פוליטיים רחבים ושונים באמצעות צילום; זו גם תהיה נקודת המוצא לעבודת הסטודנטים/ות במהלך הקורס – ולבניית גוף עבודות בהקשר פוליטי.

בתחילת הקורס נסקור מתודולוגיות צילומיות שונות שישמשו פלטפורמה ותבנית לעבודה והתייחסות.

בתוך כך נשלב קריאה וצפייה בעבודות רלבנטיות לנושא, נעבוד בשיתוף עם קהילה, נבצע פעולות מיפוי ואיסוף חומרים ארכיוניים (כפעולת למידה ויזואלית), נקיים צילומי מעקב – ועוד.

במסגרת הקורס יתבקשו הסטודנטים/ות לבחון סוגות פוליטיות רחבות ולעבוד איתן, ולבנות גוף עבודות רחב, ביקורתי – וחזותי.

דיוקן גוף I

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: ראובן קופרמן

בקורס זה נדון בעמדות שונות ביחס לדיוקן ולגוף.

במהלך הקורס נעסוק ביחסים שבין אמנות וצילום למציאות, נבחן את הדינמיקה בין סובייקט לאובייקט, ונדון בעמדות השונות כלפי הסובייקט ובגורמים המעצבים אותו. כמו כן, נזהה סימפטומים פוסט-מודרניים - כמו פיצול הזהות, משבר האמת הויזואלית, תרבות הסלפי, חרדות המעקב הדיגיטלי, ותופעת הסימולקרום - ונבחן את השפעתם על האופן שבו אנו תופסים את עצמנו ואת האחרים בחיי היומיום.

הגוף האמפירי:

נדון בגישה הממיינת לדיוקן ולגוף - גישה השואפת ליצור ארכיון של ייצוגי גוף ולהגיע לתיאור אובייקטיבי. הצילום מילא תפקיד מרכזי כבר מראשיתו בעיצוב הארכיון ובהתפתחות המדעים האמפיריים במאה ה-19. נבחן את התפתחות הארכיון המשטרתי במאה ה-19 ואת האג'נדות השונות שהשפיעו על הקמתו. לאחר מכן נמשיך לצילום במאות ה-20 וה-21, שממשיך את התפיסה הממיינת והטיפולוגית ויוצר נרטיבים פסאודו-מדעיים.

הגוף האחר:

נשאל מיהו האחר - האם ניתן לייצג, להגדיר ולמפות אותו? נבחן עבודות המתעסקות באחר כאקט מגויס או כאקט אישי משחרר, ונדון בעבודות העוסקות בקהילות, ביחידים ובאחרות שבתוכנו.

דיוקן גוף II

סמסטר ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: ראובן קופרמן

קורס זה מציע לבחון גישות מגוונות לייצוג הדיוקן והגוף באמנות ובצילום. הקורס מבוסס על ניתוח טקסטים ועבודות של יוצרים מתקופות שונות ודיסציפלינות מגוונות, תוך דיון במנעד הביטויים של הייצוג הגופני. במהלך הקורס נעסוק ביחסים שבין אמנות וצילום למציאות, נבחן את הדינמיקה בין סובייקט לאובייקט, ונדון בעמדות השונות כלפי הסובייקט ובגורמים המעצבים אותו; כמו כן, נזהה סימפטומים פוסט-מודרניים (הקשורים ביחס המשתנה אל הגוף) ונבחן את השפעתם על חיי היומיום – ובמרחבי החיים השונים (גיאוגרפית ופוליטית).

במסגרת הקורס – נתייחס ונדון באחד הביטויים החריפים והמקיפים ביותר המתנגדים להיגיון הקפיטליסטי - תנועת הפלוקסוס ואמנות הגוף. נבחן כיצד תנועה זו התמודדה עם הדיכוי הגוף – והיררכיות חברתיות באמצעות עבודות מיצג הפועלות נגד תפיסת האמנות כסחורה ונגד תעשיית התרבות הפופולארית.

הגוף הגרוטסקי:

בקורס – נעקוב אחר המעבר משימוש בגוף כאקט חתרני ופוליטי אל התפתחות נוספת בצורת המופע הגרוטסקי והסייבורגי. בשלושת העשורים האחרונים מקבל המופע הגרוטסקי במה משמעותית ונרחבת בתחומי האמנות השונים ודרך פלטפורמות אמנותיות שונות. נבחן את הגורמים והסיבות לתופעה זו.

במהלך הקורס נתבונן יחד בעבודות המפרקות את הגוף, מעוותות אותו - ומטשטשות את היותו גוף "אותנטי", נבחן כיצד תהליכים אלו משפיעים על הסובייקט ה"לובש" את הגוף כטקסט הפתוח לפרשנויות מרובות ומשתנות.

וידאו למתקדמים - הדימוי הנע

שנתי, 3 ש"ש, 4 נ"ז

מרצה: נבטי יצחק

הקורס מיועד עבור סטודנטים אשר וידיאו הוא המדיום הנבחר שלהם והם מעוניינים להמשיך להתפתח ולהעמיק בתחום והוא מהווה המשך אינטגרלי מקורס מבוא לוידאו משנה ב' עבור סטודנטים מתקדמים. הנחת הבסיס לקורס היא שהוידאו, על מופעיו הרבים והשונים בעשורים האחרונים, בתקופה של קונפליקט

וגלובליזציה, משקף ומגיב לתהליכים היסטוריים ואקטואליים, מייצר הקשרים וזיקות חדשים בין עבר להווה, ואף מעצב נרטיבים חלופיים בעידן של תהפוכות פוליטיות, אי-שקט חברתי, אקטיביזם פוליטי וחוסר וודאות אזורי. הקורס מתמקד בהמשגה ומתודולוגיה של אמנות וידאו - אמנות מבוססת זמן (נרטיבית ונטולת נרטיב) הקורס מציע היסטוריה נרחבת של אופני ההתפתחות השונים של פרקטיקות קולנוע, אנימציה, וידאו ומיצב בסביבת האמנות במאה העשרים ובימינו תוך התמקדות בתפיסות זמן וחלל. במהלכו נחקר וננתח מגוון רחב של טכנולוגיות הדימוי הנע על יחסיהם רבי-הפנים להיסטוריה של האמנות החזותית תוך כדי דיון ופיתוח חשיבה ביקורתית. הקורס ישאף להנחות ולהקנות לסטודנטים שיטת עבודה המפרקת את תהליך היצירה לשלבים שונים הכוללים בין היתר עבודת תחקיר ומחקר רעיוני וויזואלי, כתיבה וארגון חומרי רקע, צילום ואיסוף ארכיוני, בקרה עצמית והערכה, עריכה ויצירת משמעות, ועוד. כל זה תוך כדי בחינה עצמית של היוצר ומעשה היצירה בהקשרים שונים. הסטודנטים ייתנסו בכל שלבי העבודה תוך ליווי והנחיה בכיתה.

תוצאות למידה: במהלך הקורס ייצרו הסטודנטים עבודת וידאו אחת בכל סמסטר שתעמוד לביקורת בשיעור ואשר מדגימה מהלך חשיבתי ויצירתי משוכלל ומורכב. בסיומו של הקורס הסטודנטים ירחיבו את הידע והמיומנויות שלהם בתחום הוידאו, תהיה להם היכולת לנסח את רעיונותיהם באמצעות עבודות וידאו חד ורב-ערוציים המשלבים צילום / סאונד / אנימציה סטופ-מושן / וחומרים ארכיוניים, תוך הפנמת חשיבות תהליך עבודה ארוך טווח. הסטודנטים יבינו את מדיום הוידאו הדיגיטלי ככלי גמיש המסוגל להעביר רעיונות דרך השילוב בין דימוי, פסקול וטקסט.

צילום קולנוע ומדיית נוספות

סמסטר ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: תומר קאפ

נקודת המוצא של הקורס טמונה בכוחו של צילום לחולל ולברוא עולם, קורס זה מתמקד בפעולות יזומות ומבוימות לטובת צילום. מתוך עיקרון זה, יתנסו הסטודנטים/ות בפיתוח מרחבים צילומיים במסורת הצילום המבויים – ויפתחו שיטת עבודה הנשענת על ז'אנר זה ועל פרקטיקות עבודה נוספות מתחום הקולנוע, התיאטרון, המחול והמיצג. בקורס יכירו הסטודנטים/ות את הצילום מבויים – כסוגת צילום רחבה ומקיפה, המכילה בתוכה סגנונות ואמצעי מבע מגוונים ורבים.

במהלך הקורס יעברו הסטודנטים/ות בשרשרת של "תחנות העבודה" והמתודות העיקריות שייבחנו במסגרת השיעורים לקוחות בהשאלה מתוך שיטות עבודה בהפקת קולנוע: תחקיר והכנה, מציאת לוקיישן, סינמטוגרפיה, תפאורה וארט, פוסט פרודקשן, סאונד בזיקה לצילום סטילס / וידאו-סטילס - ועוד.

לאורך הקורס יכירו הסטודנטים/ות יוצרות ויוצרים מתחומי הקולנוע, המחול והמיצג, ולצלמים ולצלמות שעבודתם/ן מצויה בקו התפר שבין צילום וקולנוע, צילום ווידאו, צילום, פיסול והצבה ועוד.

צילום. אופנה. אובייקט – מחשבות על צילום ואופנה

סמסטר ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצות/ים: יעל טרגן, דוד עדיקא

בשיתוף עם המחלקה לצורפות ואופנה

במסגרת הקורס נבחן ונעמיק את היחסים הקלאסיים בין הצלם והמעצב כמקובל בתעשייה, ביחסים בין גוף, בגד ואובייקט – ומנגד נערער על מקומם המובנה בעבודה המשותפת וניצור מודלים אלטרנטיביים לשיתופי פעולה בין הדיסציפלינות (צילום ואופנה). בתוך כך נעסוק במושגים רווחים כנגזר מהעבודה המשותפת (כגון "טעם", "מקור וזיוף", "טוטאל לוק", "סטיילינג", "קאסטינג", "לוקיישן" ועוד) ונכיר בכוחו של הדימוי המצולם לחולל תהליכי זהות מורכבים באמנות ובעיצוב.

בפועל: במהלך הקורס יעבדו הסטודנטים בצמדים משתי המחלקות, על פרויקט מרכזי אחד שתוצריו יהיו שתי הפקות אופנה מודפסות בנות כ - 10-8 דימויים כל אחת (או הפקה מודפסת ועבודת וידיאו לבחירה). בתחילת הקורס יתבקשו הסטודנטים לבחור אוסף בגדים אשר יהווה את הבסיס לפיתוחו של הפרויקט. אוסף זה יכול להיות ארון הבגדים (מלתחה) של דמות מסוימת / אוסף בגדים היסטורי או מזיאלי / אוסף של בית אופנה או מעצב מסוימים / אוסף תלבושות של תיאטרון/ מדים צבאיים או אחרים / אוסף בגדים מחומרים אלטרנטיביים (לא טקסטיליים) ועוד. תחילה, יחקור כל צמד את האוסף בסדרה של תרגילים נתונים. בשלב השני יגבשו הסטודנטים את הקונספט שמאחורי הפקות הצילומים. בין היתר יתנו את הדעת על הבחירה של הלוקיישן, המודליסטים, הסטיילינג, הארט ועוד. כל אלה יציגו את האוסף בדרך מנומקת בהמשך לקונספט שהוגדר. בסופו של דבר, על הסטודנטים יהיה להציג את האוסף בשתי דרכים שונות המספרות סיפורים שונים בתכלית על הבגדים, כאשר דרך הצגה אחת תהיה על גוף והשנייה, ללא גוף.

"צילום וטקסט"

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: נועה צדקה

"הם מסתכלים על הצילומים שלי כאילו הם קוראים משהו" (דיאן ארבוט)

"הוא לא דיבר הרבה" (ברניס אבוט על הצלם אט'ה)

במהלך הקורס ננסה להבין מדוע "צילום" ו"טקסט" אינן "שמים" ו"ארץ", וקטגוריות נפרדות כלל וכלל? ומדוע לכל צלם יש טקסט אחר, ופריים אחר? באיזה אופן צילום הוא סוג של טקסט, וטקסט הוא סוג של דימוי? מדוע חשוב, ואפילו הכרחי לתת כותרת לתצלום? מה מתן כותרת מאפשר בצילום ואיזה דלת הוא פותח? מדוע נתפס בתודעה קשה ונוקשה כל כך, כי מתן כותרת סוגר ומציר את התצלום הרחב? מדוע תצלום הרואים בו 'אישה עם עיניים עצומות' נקרא: "אישה עם עיניים עצומות"? האם זו חזרה, האם זה אותו דבר, מיותר ורטורי? מדוע ביקשו מצלמת ידועה מאוד לא לתת לעבודותיה אף כותרת ואף שם? האם מתן כותרת פוגם בהילה ומסתוריות העבודה? האם יש קשר בין אניגמטיות וערך אמנותי כספי גבוה? מדוע יש צלמים הסוברים כי לציין היכן בדיוק תצלום צולם זו רכילות ואינו רלוונטי? ומדוע יש צלמים שחשוב להם במיוחד לציין בפירוט היכן ומתי התצלום צולם? באיזה אופן מתן כותרת עוזרת לתצלום להיות קונקרטי? מדוע טוב וחשוב כי קונקרטיות תונכח במבע האמנותי? ומדוע קצת פוחדים מקונקרטיות וספציפיות בעולם האמנות? ולמה, למה הצלמת רונית שני חרטה את המילה **"התנענעתי"** על אמולסיית נגטיב, בתצלום המראה כביש ראשי סואן ליד תחנת אוטובוס ברחוב דרך נמיר?

חיים שמצלמה נדבקה אליהם

סמסטר ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

מרצה: נועה צדקה

"גם בשנתי אני עושה פוזה" (חנה ווילקי)

"הדבר הכי אינטימי זה פייסבוק מתחת לשמיכה" (זמיר שץ, סטטוס מדף פייסבוק)

"אנחנו 'זונות' של אינטרנט" (שני חן, נאמר בזמן שיעור צילום, 2016)

בקורס נחבר ונקשר בין חייכם. הצילומיים

הגוגליים/אינסטגרמים/פייסבוקים/וואטסאפיים/סטטוסיים/סטוריים/בלוגרים/פידיים/טיקטוקאים וכלל רשתיים לבין ה"חיה" הצילומית שנלמדת במחלקה לצילום באקדמיה, דרך התודעות לפרקטיקות צילום ותיעוד עצמי צמוד חיים מתחילת הצילום ועד ממש ימינו אלו.

איך "סובייקט" חווה עצמו, אמר עולמו וצלם עצמו לפני 30 שנה ומה קרה ל"סובייקט" זה עכשיו? מה עשתה הטכנולוגיה ל"אני"? האם הופעתו השתנתה? האם נעלם...האם שרד..האם 'פשוט' ממשיך מה שהיה? האם צורת הופעתו הדיגיטלית/רשתית גרמה לכינון סובייקט מסוג אחר? באיזה אופן חיי יומיום ושגרה נהגו להופיע בעולם האמנות? ומדוע חשוב לעודד מופעי טריוויאליות ואף מופעי תפלות במבע האמנותי, ומדוע צריך "אומץ לחולין" בעצם?

בתחילת הקורס נעסוק באופציות של צילום עצמי מהודו הרחוקה ועד פלשתינה. מצילום עצמי קצת תשוש אחרי צום, עד צילום עצמי שזקוק לפרפורמנס בכדי לקרות ובכדי להיות. מצילום עצמי מראה פעולת שריכת שרוכים בסטודיו בברלין של הצייר אדוארד מונק בתחילת המאה ה-20, ועד צילומי סלפי שצולמו בימים אלו בדרך ל, באוטובוס, במסעדה, אחרי ג'וגינג, בזמן בכי, או מול מראה בשירותים הציבוריים. נשמע גם את יוקו אונו שהקליטה שיעולה במשך חצי שעה בטוקיו, ואת רעש זרזוף המים בזמן הורדת המים באסלת השירותים בביתה, נראה מתי המילה "דיאטה" הוזכרה לראשונה בעולם האמנות? ומתי הפועל ואמרת גוף ראשון "אני רעבה" הופיע לראשונה? ואיך ומתי ספּוֹנְג'ה נהייתה פעולה אמנותית?

הקורס יתפקד כמעבדה צילומית ניסיונית, שבה כל סטודנטית תינהל יומן עבודה בו יתנסה, יתעכב ויתחקה אחר תהליכי עבודה במובן הרחב ביותר, וינסה לבודד השתהויות צילומיות והתרחשויות מילוליות במצבם הגולמי יחסית ובצורה פחות סלקטיבית.

מרעיון לפרויקט ב 80 יום

סמסטר א', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז

כתת אמן עם דוד עדיקא

מסביב לעולם ב 80 יום (בצרפתית: Le tour du monde n quatre-vingts) הוא רומן הרפתקאות שכתב הסופר ז'ול ורן המתאר את מסעם מסביב לעולם של פיליאס פוג הבריטי ומשרתו ז'אן פספרטו. חלק מקסמו של הרומן נובע מתיאורו של ז'ול ורן את הבדלי המזג בין פספרטו (טיפוס פריזאי-צרפתי הפועל בהתאם לרגשותיו וניחן בתושיה טבעית) לבין פוג (ג'נטלמן אנגלי, קר מזג ובעל התבונה).

בין האינטואיציה והרגש, לדד ליין ומשמעת עבודה – ובמהלך 80 יום – יפתחו הסטודנטים פרויקט אישי; החל מרעיון – דרך תחקיר ועד לשלב הבחירות, הפקה – והשלמת הפרויקט.

את שיטת העבודה בקורס ניקח בהשאלה מתוך עולמות הניהול ונכיר **בדד-ליין** (במועד שנקבע לסיום הפרויקט והשלמתו) כמקור להשראה וכמנוע להנעת תהליכי יצירה. במהלך הקורס יתקיימו שלושה מפגשי למידה משותפים (וארוכים), כאשר ההתקדמות בתוך הפרויקט תלווה בשלוש פגישות אישיות בנות 45 דקות כל אחת.

הקורס פתוח לסטודנטים בשנים ב + ג מיועד למי שמעוניינים לפתח גוף עבודה עצמאי בליווי אישי (mentoring) בנושא חופשי – ובזמן מוגבל (80 יום).

(הקורס מותנה בהגשת הצעה לפרויקט אישי - בשבוע ה 3 ללימודים).

ללמוד מהעיר בעיר זרה

סדנת קיץ, 3 ש"ש, 4 נ"ז

דוד עדיקא

"ויותר מכל, העיר מזמנת למשוטט רגעים של תובנות עמוקות ואסתטיות, התגלויות חמקמקות של יופי ומשמעות, שלפעמים רק העדשה מסוגלת ללכוד. בכך, השוטטות בעיר היא לא רק אקט פיזי אלא גם חוויה מטאפיזית, הזדמנות להביט בעיניים חדשות על המוכר והיומיומי ולהפוך אותו ליצירת אמנות"
[וולטר בנג'מין]

"The street conducts the Flaneur into vanished time. For him, every street is precipitous. It leads downward — if not to the mythical Mothers- into a past that can be all the more spellbinding because it is not his own or private. Nonetheless, the Flaneur looks for his own. He demands the news of the day from yesterday."
[Walter Benjamin]

קורס קיץ שיתקיים בעיר זרה ויזמין את הסטודנטים לצאת למסע משותף, אינטלקטואלי ואסתטי באמצעות המצלמה במטרה לחקור עיר זרה וללמוד אודותיה וממנה. כחלק מהקורס ידרשו המשתתפים לערוך תחקיר רחב על העיר הנבחרת, לבצע מיפוי תכליתי ורעיוני — ולהכין הצעה לפרויקט צילומי בזיקה לאופיה הייחודי של העיר ולהיצע האורבני שלה. שלב זה יכלול איסוף מידע על האזורים השונים בעיר, המבנה האורבני-אדריכלי שלה, והמנעד החברתי, הפוליטי — והכלכלי המתקיים בה (מידע זה ישותף בין משתתפיה. הקורס וישמש כבסיס נתונים).

במהלך השהות בעיר הזרה, נמשיך למפות את העיר דרך סיורים משותפים ומשימות צילום. נתבונן על העיר כתיירים מחד — וכחוקרים מאידך, נתייחס למאפיינים החיצוניים, לאדריכלות, לתרבות העירונית והחברתית, לתרבות הצריכה ולקצב העירוני המשתנה בין חלקי העיר. ניקח השראה מהוגים כמו וולטר בנימין וכותבים כמו פרננדו פסואה ובודלייר, נעסוק בצילום דוקומנטרי-מרחבי, נאפיין פריזמות להתבוננות וננתח את הצילומים והמראות במטרה להבין את הדינמיקות העירוניות המורכבות.

במהלך הקורס נחשף לצלמים-יוצרים מקומיים, נבקר בתערוכות צילום ואמנות, במוזיאונים מרכזיים ונרחיב את הידע ההיסטורי בזיקה לעיר. נקרא טקסטים מכוננים אודות צילום והעיר ונבנה הקשר (קונטקסט) משותף במטרה לחבר בין הפרויקטים.

במהלך הקורס — ובסיומו המוצלח, נשאף להרחיב את הדעת, לשכלל את המיומנויות האסתטיות וכיצד ליצור גוף עבודה תיעודי, עשיר ואישי.

"אני נגש לחלון ומביט ברחוב בבהירות מחלטה.

רואה את החניות, רואה את המדרכות, רואה את המכוניות החולפות,

רואה את הישיות החיות הלבושות המצטלבות זו עם זו,

רואה את הכלבים שגם הם קימים,

וכל זה מעיק עלי כמו גזרת גרוש

וכל זה זר, כמו הכל"

[פרננדו פסואה, "חנות הטבק"]

אני, עיר – סדנת קיץ בטוקיו בשיתוף פעולה עם המחלקה לאדריכלות

סדנת קיץ, 6 ש"ש, 6 נ"ז

ארז גולני

תוכנית מתמחים (מיועד לשנים ג' ד')

בהיקף של 150 שעות, 2 נ"ז (ובליווי אקדמי)

קורסי חובה - שנה ד'

פרויקט גמר

פרויקט הגמר הינו עבודת מחקר מסכמת ומעמיקה בצילום/ וידאו אותה יפתח ויגבש הסטודנט במהלך השנה. הצעת המחקר לעבודה תוגש לאישור למרכזי הפרויקט, עד חודש מתחילת שנת הלימודים. תהליך התפתחות העבודה יידון וייבחן באופן שוטף בפורום הריכוז הכיתתי.

לקראת תערוכה – מרחב שיתוף – פורום שנה ד

אוצרות, שנה ד / אילנית קונופני

סמסטר א'+ב', 1.5 ש"ש, 2 נ"ז (פעם בשבועיים)

(במסגרת פרויקט הגמר)

במפגשים אישיים וקבוצתיים ננסח את התשתית הרעיונית והתיאורטית התומכת בתהליכי היצירה של פרויקט הגמר - של כל אחד ואחת כיחידה אוטונומית בתערוכה ויחד כמארג תמטי הבא לידי ביטוי באוצרות התערוכה. במסגרת הפורום נבחן אילו מושגים, כוונות ומחשבות מנסחים את פרויקט הגמר וכיצד ניתן לממש אותם כגוף עבודה ממוקד, קוהרנטי ופריטיקולרי - וכהצבה בחלל. נלמד את השקפת העולם העולה מתוך העבודות לאור טקסטים מתחומי ידע מגוונים, המעבים ומעמיקים את המעשה האמנותי. במסגרת הפורום, נפגוש אמנים ואמניות מהארץ ומחו"ל שיספרו על תהליכי עבודה בבניית תערוכת יחיד, ונסייר באופן פיזי או וירטואלי בתערוכות צילום בארץ ובעולם תוך שנפעיל חשיבה ביקורתית על היחסים בין העבודות, החלל והטקסט הנלווה.

הקורס משלב מפגשים אישיים וקבוצתיים דרכם ננסח את התשתית הרעיונית התומכת בתהליכי יצירה של פרויקט הגמר שמוצג בתערוכת הבוגרים/ות. במסגרת הקורס נבחן אילו מושגים, כוונות ומחשבות מנסחים את פרויקט הגמר וכיצד ניתן לממש אותם בהצבה בחלל: נבחן את היחסים בין העבודות, החלל והטקסט הנלווה. נבחן את השקפת העולם העולה מתוך העבודות לאור טקסטים מתחומי ידע מגוונים, המעבים ומעמיקים את המעשה האמנותי. נפגוש אמנים ואמניות מהארץ ומחו"ל שיספרו על תהליכי עבודה בבניית תערוכת יחיד. לאורך הקורס נעבוד על כתיבת הצהרת אמן/ית והכנת תיק עבודות ונברר מהן הדרכים להשתלב בשדה האמנות המקומי עם תום תקופת הלימודים.

החממה

שנת, 6 ש"ש (יום שלם) 12 נ"ז

מרצים: פרופ' שרון יערי, יעל אפרתי

במסגרת הלימודים בשנה ד' – יחולקו הסטודנטים ל-2 קבוצות עבודה: "חממות"; החממה תהווה מעטפת מלווה ותומכת לתהליכי גיבוש גופי העבודה האישיים של פרויקט הגמר במחלקה לצילום. במסגרת החממות, יפעלו הסטודנטים/ות בקבוצות. במסגרת זו, יתקיימו סיורים במוסדות שונים, מפגשים עם בעלי/ות תפקידים, ביקורים אצל אמנים/ות, ימי צילום משותפים, סדנאות ופעילות מחוץ לבצלאל. מודל החממות נשען על מודלים עכשוויים של פעילות אמנים/ות צעירים/ות בשדה האמנות ובמעבדות לפיתוח ומחקר באמצעות תהליכי חשיבה ויצירה.

פעילות החממה תתקיים פעם בשבוע (ימי שני 10:00 – 17:00) – למשך כל היום (6 ש"ש) הפעילות תתקיים בירושלים, בקמפוס החדש ובמקומות נוספים, בהתאם לתוכן הפעילות והמפגשים.

על פרויקט גמר:

- פרויקט הגמר נפרש על פני כל השנה הרביעית של לימודי התואר הראשון ומהווה נקודת שיא וסיכום של התנסויות ומיומנויות שנרכשו לאורך השנים.
- בשנה זו מתמקדים הלימודים בהנחיה אישית וקבוצתית בדגש על פיתוח רעיוני, מחקר אישי, עשייה אינטנסיבית ולבסוף – הצגה, הפקה והצבה של פרויקט הגמר בדגש על מימוש היכולות לטובת יצירה של דגוף עבודה אישי ומקורי.
- במהלך השנה – נדרשים הסטודנטים ליצור אינטגרציה בין שיטות העבודה שרכשו במהלך השנים ולפתח מודל עבודה אישי, או לאמץ מודל מוכר במטרה לפתח פרויקט אישי.
- על מנת להפוך חזון למציאות, לאפשר לרעיון להתהוות בצורה המיטבית ובאופן מעמיק, פיתחנו את מודל "החממות": צורת עבודה חדשה במחלקה (שכאמור נשענת על מודלים עכשוויים של פעילויות בשדה האמנות ובמעבדות לפיתוח ומחקר באמצעות תהליכי חשיבה ויצירה) לטובת קידום עשייה אישית משולבת בשיח עמיתים קבוצתי – ורפלקסיבי.